

**Etelä-Suomen oikeusapu-
ja edunvalvontapiiri**
Porkkalankatu 13 J
00180 HELSINKI

12.10.2023

Lakivaliokunnalle

HE 41/2023vp talousarvioesitys ja VNS 1/2023 vp julkisen talouden suunnitelma

ETELÄ-SUOMEN OIKEUSAPU- JA EDUNVALVONTAPIIRIN LAUSUNTO

Lakivaliokunta on pyytänyt Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiriltä lausuntoa talousarvioesityksestä 2024 sekä julkisen talouden suunnitelmasta 2024-2027 koskien oikeusministeriön hallinnonala ja pääluokkaa 25.

Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri kiittää lakivaliokuntaa mahdollisuudesta tulla kuultavaksi ja lausuu asiasta seuraavasti.

Oikeusministeriön hallinnonala

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitteena on vahva ja välittävä Suomi, joka pärjää maailman myrskyissä. Oikeusvaltio on yhteiskunnan selkäranka. Viranomaiset luovat edellytyksiä hyvälle arjelle ja oikeudenhoidon ketju toimii tehokkaasti.

Oikeusministeriön tavoitteena on, että Suomi on avoin ja aktiivinen yhteiskunta ja turvallinen oikeusvaltio, jossa perus- ja ihmisoikeudet ja oikeusturva toteutuvat yhdenvertaisesti. Suomen perustuslaki takaa jokaiselle oikeusturvan keskeiset elementit sekä velvoittaa julkisen vallan turvaamaan perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen. Viimeaikaiset kansainvälisen turvallisuustilanteen muutokset korostavat entistään oikeuslaitoksen asemaa oikeusvaltioperiaatteiden takaajana.

Kansainvälisten vertailujen mukaan suomalainen oikeusvaltio on vankalla pohjalla. Oikeudenhoidon määrärahojen riittämättömyys ja toimijoiden toimintaedellytykset ovat kuitenkin aiheuttaneet huolta jo kauan. Keskeisiä tunnistettuja oikeusturvaongelmia ovat muun muassa oikeusprosessien pituus ja oikeudenkäyntien kalleus sekä henkilöstön kuormittuneisuus.

Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien toimintaympäristö

Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien toimintaympäristöön ovat jo useiden vuosien ajan vaikuttaneet globaalit kriisit, jotka koettelevat koko hallinnonalan kriisinsietokykyä ja resilienssiä. Ratkaistavana on yhä useammin jonkin yksittäisen tekijän sijasta laajempi ilmiö tai ongelma, joka edellyttää laaja-alaista ja hallinnonalat ylittävää yhteistyötä sekä taloudellisia ja toiminnallisia panostuksia.

Kansainvälistyminen, teknologian kehittyminen, väestönkehitys, yhteiskunnan eriarvoistuminen ja muut yhteiskunnalliset ilmiöt vaikuttavat yhä enemmän oikeusapu- ja edunvalvontapiirien hoitamien asioiden määrään ja laatuun. Oikeudelliset ongelmat ovat monimutkaistuneet ja oikeudellisen asiantuntemuksen tarve on lisääntynyt jatkuvasti. Viimeaikaiset toimintaympäristön muutokset pandemiasta Euroopassa käytävään sotaan ja inflaatiokehitykseen ovat tuoneet mukanaan aivan uusia oikeudenhoitoa kuormittavia haasteita. Tekoäly ja digitalisaatio tulevat lisäämään tehokkuutta ja taloudellisuutta, mutta edellyttävät myös toiminnan kehittämistä, osaamisen vahvistamista, varautumista ja hyvää riskien hallintaa.

Oikeusavun, talous- ja velkaneuvonnan ja yleisen edunvalvonnan vaikuttavuustavoitteet ovat:

- Ylivelkaantumista ehkäistään eri viranomaisten yhteistyöllä. Parannetaan kansalaisten avunsaantia henkilökohtaisen talouden hallinnassa ja ehkäistään kansalaisten velkaongelmien muodostumista.
- Käsittelyketjut ja -menettelyt määräytyvät asian laadun ja vaativuuden mukaan. Oikeusavun asianajoprosessin toimivuutta kehitetään yhtenäistämällä toimintatapoja. Yleisen edunvalvonnan riskienhallintaa ja laatumittaristoa kehitetään edelleen.
- Oikeudellinen ongelma ratkaistaan mahdollisemman varhaisessa vaiheessa. Edistetään sovittelupalvelujen käyttöä oikeusaputoimistoissa.
- Palvelut ovat ihmiskeskeisiä. Asiakkaalle tarjotaan palvelua eri kanavien kautta asiakkaan tarpeet huomioiden ja asiointia ohjaten. Digitalisaatiota hyödynnetään palvelujen kehittämisessä.

Talousarvioesityksessä oikeusministeriön hallinnonalalle esitetään ensi vuodelle määrärahoja kaikkiaan 1,2 miljardia euroa. Ehdotettu määrärahataso on noin 96 miljoonaa euroa suurempi kuin kuluvana vuonna, kun vuosittain vaihtelevia vaalimenoja ei huomioida. Lisärahoitusta esitetään muun muassa oikeudenhoidon palveluihin ja viranomaisten toimintakykyyn, rikosvastuun toteutumiseen sekä rikollisuuden ennaltaehkäisyyn. Talousarvioesityksessä ehdotetaan ensi vuodelle oikeusministeriön hallinnonalan viranomaisille lisämäärärahaa yhteensä 30 miljoonaa euroa. Oikeudenhoidon lisämäärärahalla vahvistetaan henkilöstöresursseja ja sitä kautta puretaan ruuhkia ja lyhennetään käsittelyaikoja. Lisämäärärahasta tuomioistuinten osuus on 19,4 miljoonaa euroa, oikeusapu- ja edunvalvontapiirien 3,2 miljoonaa euroa, Rikosseuraamuslaitoksen 3,6 miljoonaa euroa ja syyttäjien 2,4 miljoonaa euroa. Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri on kiitollinen, että hallitus vahvistaa oikeusjärjestelmän toimijoiden rahoitusta.

Hallituskaudella oikeudenhoidon toimijoiden rahoitusta lisätään asteittain aiempien päätösten sekä hallitusohjelmassa päätettyjen lisäpanostusten mukaisesti. Oikeusministeriön pääluokan vuosittaisesta kehyskauden määrärahatasosta oikeuspalveluiden osuus on 15 %. Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri pitää lisämäärärahoja erittäin tärkeinä toiminnan turvaamiseksi ja rahoitusvajeen korjaamiseksi. Hallitusohjelman mukaisesti oikeudenhoidon resursseja vahvistetaan 25 milj. eurolla vuodesta 2025 lukien. Täsmällisemmästä kohdennuksesta eri toimijoille on tarkoitus linjata kevään 2024 julkisen talouden suunnitelmassa.

Oikeusministeriön pääluokkaan osoitetaan hallitusohjelman mukaisesti vuodesta 2025 alkaen toimintamenosäästö. Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri kantaa huolta toimintamenosäästöistä ja niiden kohdentumisesta.

Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien menot ylittävät JTS:n mukaisen kehysten (arviossa ei ole mukana mahdollisia vuosien 2025-2028 kehukseen kohdennettavia HO-leikkauksia tai siirtomäärärahan leikkauksia)

2024: kehyslitys 8,1 milj. euroa

2027: kehyslitys 3,2 milj. euroa

Edunvalvonnan päämiesmäärän kehitys

Edunvalvonnan päämiesmäärän kehitys

Edunvalvontapalveluiden tarve on kasvanut lähes yhdenjaksoisesti vuodesta 2011 lukien. Yleisen edunvalvonnan asiakkaita oli vuonna 2011 yhteensä noin 34 400 ja vuoden 2022 lopussa noin 43 700.

Edunvalvontatoimistojen uusien asiakkaiden hoidettavat asiat ovat entistä haastavampia ja monimutkaisempia. Vuonna 2021 asiakkaiden omaisuuden arvo oli valtakunnallisesti 1,7 mrd. euroa ja velkojen 109 milj. euroa. Lisäksi asiakkaiden laskuja hoidettiin yli 2 milj. kappaletta. Hoidettavat asiat edellyttävät yhä enemmän oikeudellista osaamista. Holhousviranomaisen ja tuomioistuinten käsittelyaikojen pitkittymisen vuoksi uusien asiakkaiden tilanteet edellyttävät tavanomaista enemmän työtä. Suuri vaihtuvuus (uusien ja päättyneiden edunvalvontatehtävien määrä) aiheuttaa merkittävää lisätyötä kaikissa edunvalvontatoimistoissa.

Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri yhtyy mm. oikeudenhoidon selonteossa esitettyyn näkemykseen siitä, että asiakasmäärän arvioidaan jatkossa kasvavan vuosittain noin 1 000 henkilöllä yleisessä edunvalvonnassa. Nykyisen palvelutason säilyttäminen edellyttää siten arviolta 10 htv:n vuosittaisen henkilötöyvuosisäystä. Huomioitavaa on, että samalla valtiolle tuloutettavien edunvalvonnan palkkiotulojen arvioidaan kasvavan vuosittain noin 0,6 milj. eurolla.

Oikeusaputoimistojen asiamääräkehitys muissa oikeusapuasioissa

Oikeusavun toimiala on erityisesti Etelä-Suomessa kärsinyt pitkään resurssipulasta. Tilannetta on pyritty korjaamaan erilaisin sekä viraston sisäisin että hallinnonalan yhteisin toimenpitein. Jonotusajat oikeusapupalveluihin Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirissä ovat edelleen merkittävästi muuta Suomea korkeammat ja selvästi yli tavoitetaso. Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri kantaa huolta siitä, että oikeusapulaissa (257/2002) ja muualla laissa tai asetuksessa oikeusaputoimistojen tehtäväksi säädettyjä palveluja on tarjolla tasapuolisesti eri oikeusapu- ja edunvalvontapiirien alueilla.

Oikeusavun saatavuus ja kansalaisten oikeusturva on Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiirissä pyritty varmistamaan aktiivisella ja laaja-alaisella yhteistyöllä, panostamalla oikeudelliseen neuvontaan sekä määrittelemään käsittelyketjut ja -menettelyt asian laadun ja vaativuuden mukaan.

Pääministeri Orpon hallitusohjelma sisältää oikeusavun saatavuutta ja oikeusprosessien sujuvoittamista koskevia kirjauksia. Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri kantaa huolta kirjausten toteutumisesta.

Asiakasmäärien kehitys talous- ja velkaneuvonnassa ja ennakoiva talous- ja velkaneuvonta

Suomalaisten velkaantuminen on jo pitkään ollut kasvussa. Velkaantumiskehitykseen vaikuttavat monet yhteiskunnalliset muutostekijät kuten työttömyys ja sosiaaliturvan taso sekä luottotarjonta ja korkotaso.

Luotto- ja kulutusyhteiskunnan toimivuus edellyttää oikeudenhoidolta yhtäältä toimivia velkomus- ja täytäntöönpanomenettelyitä sekä toisaalta määrätietoisia ylivelkaantumista ehkäiseviä ja sen haittoja torjuvia toimia. Taloustilanteen yleinen heikkeneminen lisää talous- ja velkaneuvonnan palvelun tarvetta ja taloudellisen tilanteen epävarmuus heikentää toiminnan ennustettavuutta.

Oikeusapu- ja edunvalvontapiirit ovat sitoutuneet turvaamaan talous- ja velkaneuvontapalveluiden alueellisen saatavuuden ja edistämään merkittävää digitalisaation käyttöönottoa sekä monikanavaisen palveluprosessien kehittämistä tavoitteena talous- ja velkaneuvonnan palvelujen tasapuolinen ja yhdenmukainen tarjonta eri puolilla maata. Hyvin järjestetyllä ja tuotetuilla talous- ja velkaneuvonnan palveluilla sekä ennalta ehkäisevällä verkostomaisella toiminnalla on merkittävä kansantaloudellinen ja syrjäytymistä ehkäisevä vaikutus.

Keskeisessä roolissa velkaantumisongelmien torjunnassa ovat erilaiset poikkihallinnolliset hankkeet, tuki- ja neuvontapalvelujen lisääminen sekä kansalaisten talousosaamiseen panostaminen. Ennaltaehkäisevän talousneuvonnalla on merkittävä kansantaloudellinen ja syrjäytymistä ehkäisevä vaikutus. Verkostomainen työskentely laajasti eri organisaatiotasolla ja ennen kaikkia paikallinen yhteistyö sosiaalitoimen, ulosoton, talous- ja velkaneuvonnan ja muiden sidosryhmien välillä tukee asiakkaiden kokonaisvaltaista auttamista.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan ylivelkaantumista ennaltaehkäistään ja jo ylivelkaantuneita autetaan. Hallitus panostaa erityisesti nuorten talousosaamisen edistämiseen. Hallitusohjelma sisältää lukuisia talous- ja velkaneuvonnan toimintaan ja asiakkaiden arkeen vaikuttavia kirjauksia.

Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri pitää tärkeänä, että oikeusaputoimistojen talous- ja yksityishenkilöille talousongelmien ehkäisemiseksi annettavat neuvonta- ja tukipalvelut ovat saavutettavissa oikea-aikaisesti.

Henkilöstö

Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien hallinnonala on kokonaan henkilöstökriittinen toimiala. Työ on pitkälti syvää asiantuntemusta edellyttävää asiantuntijatyötä. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien ajankohtainen ja ensisijainen haaste on henkilöstöresurssien riittävyys.

Toimenpiteitä henkilöstöresurssien riittävyyden varmistamiseksi tarvitaan. Henkilötyövuosien lisäksi toimenpiteitä tarvitaan muassa niin työnantajakuva kuin työntekijäkokemuksen vahvistamiseksi. Työssä jaksamista ja työhyvinvointia tulee tukea strategisella henkilöstöjohtamisella. Pitkällä tähtäimellä osaajapulaan on mahdollista saada ratkaisuja esim. koulutuspaikkoja lisäämällä. Lisäksi tarvitaan kuitenkin aktiivista, pitkäjänteistä ja suunnitelmallista yhteistyötä ja hyvää työnantajatoimintaa koko hallinnonalalta. Oikeusministeriön hallinnonalan virastot kilpailevat myös keskenään osaajista. Tähän tulisi kiinnittää yhdessä enemmän huomiota ja pyrkiä aktiivisesti esimerkiksi hallinnonalan sisäisen liikkuvuuden mahdollisuuksia hyödyntämällä sitouttamaan henkilöstövoimavaroja kokonaisvaltaisemmin koko oikeudenhoidon pariin.

Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaan hallitus edistää esimerkillistä työnantajapolitiikkaa ja vahvistaa valtion houkuttelevuutta työnantajana. Tavoitteena on varmistaa, että valtiolla työskentelee osaavaa ja sitoutunutta henkilöstöä, jolla on kyky vastata työnantajan tarpeisiin muuttuvassa maailmassa. Työnantajapolitiikassaan valtio huomioi henkilöstön kehittymismahdollisuudet ja tarjoaa monipuolisesti erilaisia urapolkuja ja haasteita työuran eri vaiheissa. Tuottavuutta ja tuloksellisuutta kehitetään erityisesti vahvistamalla johtamista ja asiakaslähtöisyyttä.

Uuden oikeuspalveluviraston perustaminen tulee vastamaan moniin oikeusapu- ja edunvalvontasektorin akuutteihin tarpeisiin ja toiminnan kehittämiseen, mutta organisaatiomuutos tulee myös vaatimaan merkittävää työpanosta kaikkien virastojen hallinnoilta. Samoin rikos- ja riita-asioiden sovittelutoiminnan siirtäminen sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalta oikeusministeriön hallinnonalalle.

Johtaminen

Tavoitteena on, että Suomen julkishallinto on myös tulevaisuudessa edustava esimerkki uudistuvasta pohjoismaisesta mallista, jossa toimiva ja kustannustehokas hallinto on kansallinen menestystekijä. Strategisten kyvykkyyksien ja ennakoivan johtamisen avulla Suomi menestyy kansainvälisessä kilpailussa. Julkisilla johtajilla on keskeinen rooli hallituksen tavoitteiden toimeenpanossa ja kansalaisten ja asiakkaiden tarpeisiin vastaamisessa.

Julkinen johtaminen rakentuu vahvasti yhteiselle arvopohjalle, jossa korostuvat hyvän hallinnon periaatteet ja ammattimaisen johtamisen vaatimukset. Hyvän ja ammattimaisen johtamisen keskeisiä osa-alueita ovat hallinnon toimeenpano- ja palvelukyky, esimerkillinen henkilöstöjohtaminen, hyvän hallinnon toteutuminen ja rohkea muutosjohtajuus.

Hyvää johtamista tuetaan toimivilla hallinnon rakenteilla, johtamisjärjestelmillä ja muilla toimintaedellytyksillä. Eri osapuolten välinen luottamus ja yhdessä tekeminen ovat voimavaroja koko yhteiskunnassa ja niitä tukevat konsernimaiset, poikkihallinnolliset prosessit ja toimintatavat hallinnossa. Kestävä kehitys edellyttää julkisen johtamisen erityispiirteiden huomioon ottamisen lisäksi vuorovaikutusta ja oppimista muiden sektorien johtamisesta.

Teknologia ja digitalisaatio

Teknologian ja digitalisaation hyödyntäminen ovat keskeisessä roolissa uudistuvassa työympäristössä. Oikeusministeriön hallinnonalalla keskeisiä asian- ja dokumentinhallintajärjestelmiä on uudistettu. Prosessit sähköistyvät, mutta sähköistettäviä manuaalisia työvaiheita on vielä jäljellä, eikä tähänastinen järjestelmäkehitys ole tuottanut riittäviä tuloksia. Järjestelmien kehittäminen edellyttää panostamista muutosjohtamiseen ja toimintatapojen muuttamiseen.

Väestönkehitys

Suomen väestönkehityshaasteet liittyvät ikääntymiseen, työikäisen väestön määrän vähenemiseen ja syntyvyyden nopeaan alenemiseen. Suomessa väestö on keskittynyt kaupunkeihin ja niiden lähiseuduille. Vastaavasti oikeudenhoidossa suurimmat asiamäärät ja ruuhkakertymät kohdentuvat väestökeskittymissä toimiville viranomaisille. Kaupunkialueilla asuu jo nyt yli 70 % väestöstä.

Uusimaa on ylivoimaisesti Suomen runsasväkisin ja tiheimmin asuttu maakunta: lähes 30 % suomalaisista asuu Uudellamaalla. Maakunnan väestötiheys on kymmeni-

sen kertaa korkeampi kuin Suomen keskiarvo. Pääkaupunkiseudun väkilukua kasvat-
taa sekä syntyneiden enemmisyys että muuttovoitto Suomesta ja ulkomailta. Väestön-
kasvu näyttää jatkuvan myös tulevaisuudessa.

Tarvetta työn tasaamiseen ja keinoja oikeusturvan varmistamiseksi myös ruuhkai-
similla alueilla tarvitaan akuutisti. Palvelujen kasvava tarve edellyttää henkilöstö-
voimavarojen ja resurssien suunnitelmallista käyttöä ja oikeaa kohdentamista sekä
toiminnan jatkuvaa ja vahvaa kehittämistä ja uudistamista. Samaan aikaan kiihtyvä
eläköityminen ja osaajapula edellyttävä huolellisesta henkilöstösuunnittelua, osaami-
sen kehittämistä ja kilpailukyvyistä, työnantajakuvasta ja työntekijäkokemuksesta
huolehtimista. Henkilöstöresurssien allokointi todellisen kysynnän mukaan on hei-
kossa taloudellisessa tilanteessa välttämätöntä ja digitaalisten työtapojen käyttöön-
ottoa sekä prosessien kehittämistä on aktiivisesti edistettävä.

Lopuksi

Oikeusministeriön hallinnonalan määrärahoilla rahoitetaan demokraattisen oikeus-
valtiomme ydintoimintoja. Oikeusministeriö ylläpitää ja tukee yhteiskunnallista va-
kautta vahvistamalla oikeusvaltiota, demokratiaa sekä perus- ja ihmisoikeuksia. Va-
kaa yhteiskuntarakenne sietää kriisejä paremmin ja kehittää kykyä selviytyä niistä.
Vakaa ja luotettava oikeusjärjestelmä on yhteiskunnan ja kansantalouden suotuisan
kehityksen perusedellytys. Huolehtiminen oikeusjärjestelmän selkeydestä, oikeustur-
vasta ja ja heikommassa asemassa olevien suojasta on nyt entistäkin tärkeämpää.

Oikeudenhoidon kehittäminen vaatii pitkäjänteistä, suunnitelmallista ja kokonaisval-
taista määrärahojen, tuottavuuden ja toimintatapojen tarkastelua koko oikeudenhoi-
don ketju ja toimijoiden väliset riippuvuussuhteet huomioiden.

Oikeushallinnon ajankohtainen ja ensisijainen haaste on henkilöstöresurssien riittä-
vyys. Vuoteen 2030 yltävässä tarkastelussa oikeudenhoidon toimintaedellytysten
turvaaminen ja tavoitteisiin pääseminen edellyttää selonteon mukaan lähes 1 200
henkilötyövuoden lisäystä sekä pysyvää lisärahoitusta keskimäärin 90 miljoonaa eu-
roa vuodessa. Henkilöstöresurssien lisääminen ei kuitenkaan yksin riitä. Työnteon
tapoja ja työntekoa tukevia tietojärjestelmiä sekä eri prosesseja ja niiden sääntelyä
on kehitettävä pitkäjänteisesti ja aktiivisesti.

Uudistuvan oikeuslaitoksen tulee kyetä hyödyntämään paremmin teknologian kehit-
tymisen mahdollisuuksia. Oikeuslaitoksessa digisiirtymä on ollut ainakin osin liian
hidasta. Tekoälyyn liittyvä potentiaali oikeushallinnon toiminnan kehittämisessä on
mittava. Erityisesti usein toistuvien ja määrämuotoisten tehtävien automatisointi
vapauttaisi oikeushallinnon henkilöstöä tehtäviin, joilla tuotetaan enemmän lisäar-
voa yhteiskunnalle. Automaattisen päätöksenteon mahdollisuuksia on tutkittava ny-
kyistä laajemmin myös oikeusapu- ja edunvalvontapiireissä. Samalla on muistettava
koko toimialan henkilöstökriittisyys. Henkilöstön digitalisaatio-osaamisen kehittämi-
seen sekä toiminnan kehittämiseen on panostettava rohkeasti ottamalla käyttöön
uusia toimintatapoja ja luopumalla vanhasta. Sisäisesti tämä edellyttää vahvaa muu-
tos- ja henkilöstöjohtamista digitalisaation vaikuttaessa myös henkilöstön virkatehtä-
viin eri henkilöstöryhmissä eri tavoin.

Sähköinen asiointi viranomaisissa on lisääntynyt merkittävästi. Palvelujen löydettä-
vyyttä, käytettävyyttä ja saavutettavuutta on kehitettävä aktiivisesti ja asiakaslähtöi-
sesti yhdessä toiminnan sujuvoittamiseksi. Nykyisellään usein fyysisen, puhelimitse
tai sähköpostitse tapahtuvan palvelun ohjaaminen sähköisiin asiointikanaviin tulee
tehostamaan asiakaspalveluprosesseja sekä säästämään manuaalista työtä ja tar-

vetta henkilökohtaiselle palvelulle koko oikeushallinnossa. Teknologiaan kohdistuvasta kehitystyöstä huolimatta yhdenvertaiset oikeudet ja oikeuspalvelut on luonnollisesti turvattava jatkossakin myös niille ihmisille, jotka eivät käytä sähköisiä palveluja tai välineitä.

Oikeudenhoidon toimijoiden määrärahojen taso on ollut kireä koko 2000-luvun ajan. Määrärahavajetta on paikattu kertaluonteisilla, ruuhkan purkuun kohdennetuilla määrärahoilla. Määrärahatilanteesta johtuen muun muassa digitalisaatioon ja toimintoihin liittyviä kehittämishankkeita on jouduttu lykkäämään. Henkilöstön palkkaaminen määräaikaisesti on lisännyt hallinnollisen työn määrää ja vaikuttanut osaltaan työn tehokkuuden vähenemiseen. Ratkaisuja on jouduttu tekemään valitettavan usein hyvin lyhytnäköisesti esimerkiksi vain vuosi tai jopa tilanne kerrallaan. Tulevaisuuden rakentaminen edellyttäisi kuitenkin strategista, suunnitelmallista ja päämäärätietoista tavoitteellista toiminnan johtamista ja kehittämistä.

Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien tavoitteena on, että oikeusturvapalvelut ovat kaikkien saatavilla. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien tehtävänä on yksilön oikeudellisten ja taloudellisten etujen ajaminen, puolustaminen, edistäminen, valvominen ja vahvistaminen. Hyvin järjestetyillä ja tuotetuilla oikeusturvapalveluilla varmistetaan, että korkealaatuinen oikeusturva on kaikkien saatavilla ja huolehditaan oikeusvaltion toimivuudesta. Tämä vaatii riittävän resurssoinnin lisäksi koko hallinnonalan tuottavuuspotentiaalin hyödyntämistä täysimääräisesti ja tavoitteellisesti sekä yhteisiin tavoitteisiin sitoutumista kaikilta oikeudenhoidon toimijoilta. Kaikessa kehittämisessä on muistettava, että organisaation osaaminen on ihmisten osaamista, jonka vuoksi henkilöstön hyvinvointiin ja kehittämiseen on panostettava koko ajan enemmän ja henkilöstön jaksamisesta huolehdittava.

Kunnioittaen

Marjo Kurki

johtaja

Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri